

*XXII Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція
«НАУКА ТА ОСВІТА:
ДОСЯГНЕННЯ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ»*

Частина 3

Тези доповідей

04 листопада 2019 р.

УДК 0.82

ББК 94.3

Наука та освіта: досягнення та стратегії розвитку: XXII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: тези доповідей, Запоріжжя, 4 листопада 2019 р. – Ч. 3. – Дніпро: ГО «НОК», 2019 – 66 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на XXII міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Наука та освіта: досягнення та стратегії розвитку». Для науковців, аспірантів, здобувачів, викладачів та студентів вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ.

Оргкомітет інтернет-конференції не несе відповідальності за матеріали опубліковані в збірнику. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Всі матеріали надані в авторській редакції та виражають персональну позицію учасника конференції. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Бібліографічний опис матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції зареєстровано в міжнародній наукометричній базі «*Google Scholar*».

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Adaryukova L. B. The integration of class and out-of-class activities as a fundamental principle of forming the self-educational competence of future cybersecurity specialists.....	5
Іванісова В. О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій як чинник мотивації учнів на уроках французької мови....	9
Lysenko T. P. Personality-oriented system of foreign language learning in higher technical education institutions.....	13
Логвіна-Бик Т. А., Ревіна Д. О. Формування біологічного мислення при навчанні біології у загальноосвітніх закладах.....	16
Логвіна-Бик Т. А., Мангуш І. Ю. Формування дослідницьких вмінь у школярів при вивченні розділу «Рослини».....	22
Логвіна-Бик Т. А., Потапова О. М. Сучасні освітні технології на уроках біології.....	26
Овчаренко З. П. Застосування техніки нейролінгвістичного програмування при організації самостійної роботи студентів з іноземної мови.....	32
Бахтіярова Х. Ш., Середін Д. С. Сутність чинної педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів в Національному транспортному університеті.....	35
Скибицький І. Г. Дослідження впливу дозованої ходьби на стан серцево-судинної системи.....	40

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Каретная О. А. Причины расторжения брака в молодой семье.....	43
--	----

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ВМІНЬ У ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ РОЗДІЛУ «РОСЛИНИ»

Логвіна-Бик Т. А.,

*вчитель-методист, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь, Україна*

Мангуш І. Ю.,

*магістрантка кафедри ботаніки і садово-паркового господарства
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь, Україна*

Навчання – це процес організації і управління засвоєння учнями системи знань про суспільство, природу, людину і розвиток на цій основі їх пізнавальних сил, наукового світогляду та позитивних людських якостей. Дослідницькі навички – це вміння побачити проблему, поставати питання, висувати гіпотези, або робити припущення, давати визначення термінам, систематизувати вміння та навички спостереження; виконувати експерименти, вміння робити висновки, вміння структурування матеріалу, вміння доводити та захищати свою точку зору.

Наукове дослідження – це вид пізнання, цілеспрямоване й систематичне освоєння предметів, під час якого застосовують наукові засоби та методи, і завершується формуванням знання про предмет дослідження. Під час процесу практично-дослідницької роботи школярів, під керівництвом учителя біології, формуються умови для розвитку

дослідницьких вмінь учнів, які містять не тільки основні знання та дослідницькі вміння, а й зацікавленість школярів у дослідницькій роботі. Певний рівень дослідницьких знань формується під час урочної діяльності за умови що вчитель використовує різні види практично – дослідницьких завдань, проводить лабораторні та практичні роботи. Для досягнення поставлених цілей на заняттях з біології слід формувати в школярів зацікавленість до освоєння навчального предмета та дослідницької роботи. Дослідницька робота включає три етапи розвитку мислення, що відповідає трьом видам навчально – пізнавальних завдань: формування понять, інтерпретація відомостей, використання принципів та правил. Дослідницькі якості школярів особливо розкриваються при використанні навчально практичних методів, що включають різні види роботи учнів та вчителя, але при цьому потребують великої самостійності учнів. Навчально – дослідницька діяльність учнів на уроках біології включає три етапи розвитку мислення, що відповідає трьом видам навчально – пізнавальних завдань: формування понять, інтерпретація відомостей, використання принципів та правил. Також дослідницькі вміння школярів формуються під час використання практичних методів, до яких входять різні види роботи учнів і вчителя [2]. За допомогою теоретичних та практичних прийомів на уроках біології у шостому класі слід активізувати пізнавальну діяльність школярів, яка залежить від використання в навчальному процесі методів навчання, що розкривають когнітивну активність школярів і таким чином підвищують якість та ефективність процесу навчання. До практичних методів відносяться: а) діяльність, пов'язану з розпізнаванням і визначенням природних явищ; б) спостереження з подальшим записом явища; в) виконання експерименту, проведення практичних і лабораторних робіт; г) проектна робота [3]. Розпізнавання і визначення здійснюють, застосовуючи різний роздавальний матеріал, який вимірюють, розчленовують, фіксують за

допомогою найпростіших знарядь: луп, скальпелів, препарувальних голок, ножиць, вимірювальних інструментів. Експедиції у природу дають більше можливостей розпізнавати і вивчати навколишній рослинний світ. Порівнюючи в природних умовах рослини та їх органи, учні одразу бачать в них спільне та відмінне. На експедиції, виконуючи практичне завдання збирання матеріалу, учні використовують знання про спільні й відмінні риси рослин на практиці [1]. Провідними серед наукових методів дослідження є спостереження й експеримент. Спостереження – безпосередня оцінка явищ дійсності. Під час організації спостережень вчитель біології має багато можливостей. Учні можна організувати за індивідуальними завданнями, або робота у групі при виконання лабораторних і практичних робіт на уроці. Вчителю потрібно працювати з такими принципами, щоб успішно розвивати в учнів спостережливість, а саме: вчитель повинен поставити зрозумілу і чітку ціль спостереження перед дітьми, спостереження повинне бути точним і детальним. В цьому учням допоможе план спостережень, який вчитель розроблює разом з дітьми. Спостереження повинне бути поетапне і систематичне. Однією з характерних ознак спостережень є взаємозв'язок сприйняття з процесом мислення, що виникає під час порівняння предметів, або явищ, встановлення причинного зв'язку, різниця між ними полягають в умінні зробити теоретичні і практичні висновки. Учні обов'язково ведуть систематичні записи в щоденнику спостережень і підбивають підсумки проведеної роботи при спостереженнях. Під час проведення експедиції вчитель організовує самостійні спостереження, які дають змогу ознайомлювати школярів з життям рослинних організмів у природних умовах і з'ясувати їх взаємозв'язки з навколишньою природою [4]. Таким чином, за допомогою теоретичних та практичних прийомів на уроках біології при вивченні розділу Рослини зафіксували активізацію пізнавальної активності та діяльності учнів, яка залежить від

використання в навчальному процесі активних методів навчання, що розкривають когнітивну активність школярів. До практичних методів відносимо діяльність, пов'язану з розпізнаванням і визначенням природних явищ; спостереження з подальшим записом явища; виконання експерименту, проведення практичних і лабораторних робіт; проектна робота. Формуванню дослідницьких та практичних вмінь та навичок школярів сприяє: а) вміння працювати з лупою й світловим мікроскопом; б) проведення спостереження в природі; в) виготовлення найпростіших мікропрепаратів; г) проведення елементарних дослідів з вивчення життєдіяльності організмів; ґ) розпізнавання організмів з різних таксономічних груп; д) використання здобутих на уроках біологічних знань для догляду за зеленими насадженнями й вирощування культурних і декоративних рослин; е) розпізнавання частин клітин, тканин, органів рослин; є) аналіз головних ознак рослин різних таксономічних груп, порівняння певних біологічних об'єктів й процесів, знаходження в них ознак подібності й відмінності; ж) встановлення зв'язків між будовою та функціями клітин, тканин, органів рослин та їхніх систем в організмі; з) виявлення впливу факторів довкілля на організми та інше.

Література:

- Богданова Д. К. Преподавание биологии в современной школе / Д. К. Богданова. – Донецк: ДонГУ, 2013. – 241 с.
- Зозульська Е. С., Логвіна – Бик Т. А. Формування дослідницьких вмінь учнів на уроках біології / Е. С. Зозульська, Т. А. Логвіна – Бик / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції STEM – освіта як напрям модернізації методик навчання природничо-математичних дисциплін у середніх і вищих навчальних закладах, 26–27 квітня 2018 р. – Херсон: ХДУ, 2018. – С. 102–103.

3. Логвіна-Бик Т. А., Бик Н. В. Формування готовності майбутніх учителів біології та природознавства до роботи в умовах нової української школи / Т. А. Логвіна-Бик, Н. В. Бик / Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (26 грудня 2018 р., м. Мелітополь). – Мелітополь, 2018. – С. 89-92.
4. Логвіна – Бик Т. А., Шумейко І. М. Розвиток особистості учня на уроках біології / Т. А. Логвіна – Бик, І. М. Шумейко / Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених (30 жовтня 2015 року) / Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. – Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – С. 216 – 217.